

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 515/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Andreou Krigovskou, Alejová 2, Košice, proti uzneseniu vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach ČVS: KRP-90/1-VYS-KE-2022 z 8. augusta 2023, uzneseniu prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I č. k. 3 Pv 368/22/8802-119 z 12. decembra 2023 a prípisu generálneho prokurátora Slovenskej republiky sp. zn. IV/1 Pz 11/24/1000 zo 16. apríla 2024, ako aj postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. a čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením vyšetrovateľa krajského riaditeľstva ČVS: KRP-90/1-VYS-KE-2022 z 8. augusta 2023, uznesením dozorového prokurátora okresnej prokuratúry č. k. 3 Pv 368/22/8802-119 z 12. decembra 2023 a prípisom generálneho prokurátora sp. zn. IV/1 Pz 11/24/1000 zo 16. apríla 2024 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Sťažovateľ zároveň navrhuje zrušiť predmetný prípis generálneho prokurátora a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Okrem toho si uplatňuje aj finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a prílohy k nej pripojenej vyplýva, že sťažovateľovi bolo po prvotnom vznesení obvinenia 25. januára 2023 uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, odboru kriminálnej polície ČVS: KRP-90/1-VYS-KE-2022 z 11. júla 2023 vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. Po tom, čo jeden z obhajcov

sťažovateľa podal 19. júla 2023 proti tomuto uzneseniu sťažnosť, prokurátor okresnej prokuratúry jej uznesením č. k. 3 Pv 368/22/8802-76 z 26. júla 2023 vyhovel, zrušil uznesenie týkajúce sa vznesenia obvinenia sťažovateľovi pre obzvlášť závažný zločin a uložil vyšetrovateľovi, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Vyšetrovateľ následne napadnutým uznesením z 8. augusta 2023 opätovne vznesol sťažovateľovi obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. Obhajkyňa sťažovateľa podala 24. augusta 2023 proti tomuto napadnutému uzneseniu vyšetrovateľa sťažnosť, ktorú ale dozorový prokurátor zamietol napadnutým uznesením z 12. decembra 2023. Sťažovateľ podal 5. januára 2024 aj podnet adresovaný generálnemu prokurátorovi na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní, o ktorom rozhodol generálny prokurátor napadnutým prípisom zo 16. apríla 2024 tak, že mu nevyhovel.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ za základný problém ústavnou sťažnosťou napadnutých rozhodnutí považoval porušenie zásady *ne bis in idem*, resp. prekážku rozhodnutej veci. Sťažovateľ už vo svojej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu vyšetrovateľa z 8. augusta 2023, ktorým mu bolo opätovne vznesené obvinenie, namietal prekážku rozhodnutej veci, lebo trestné stíhanie proti nemu bolo právoplatne zastavené iba pár dní predtým, a to rozhodnutím dozorového prokurátora zo 4. augusta 2023. Sťažovateľ preto zastával názor, že orgány činné v trestnom konaní dospeli k záveru, že sťažovateľ nepochybne nespáchal skutok, t. j. nepochybne neprechovával dva „sáčky“ metamfetamínu (trestné stíhanie zastavené, pozn.), pričom tieto sa nachádzali na tom istom mieste ako tretia „papierová skladačka“ a túto sťažovateľ nepochybne prechovával, za čo mu bolo opätovne po pár dňoch vznesené obvinenie. Všetky tieto podľa právneho názoru dozorového prokurátora „3 samostatné objekty“ sa od seba v čase vykonania domovej prehliadky nachádzali len niekoľko desiatok centimetrov.

4. Sťažovateľ tiež poukázal na to, že generálny prokurátor v napadnutom prípise zdevalvoval jeho argumentáciu a zjednodušil ju do tej podoby, že ak bolo v minulosti zastavené trestné stíhanie obvineného pre držbu jedného „balenia“ metamfetamínu, toto zastavenie trestného stíhania sa vzťahuje aj na ďalší metamfetamín, pre ktorého držbu tak nemožno proti obvinenému viesť aktuálne trestné stíhanie. Sťažovateľ mal pritom opakovane zdôrazňovať, že v jeho veci malo ísť o totožný skutok, keďže išlo o metamfetamín v rôznej gramáži a rôzne uskladnený, avšak uskladnený na tom istom, resp. v tom istom nočnom stolíku, zaistený pri jednej domovej prehliadke. V tomto kontexte pritom podľa sťažovateľa mu nemohlo byť opätovne vznášané obvinenie pre každý ďalší „sáčok“, resp. skladačku s obsahom metamfetamínu.

5. Okrem toho sťažovateľ vyčítal, že v napadnutom prípise generálneho prokurátora mali byť viaceré nepresnosti (napr. predmetný metamfetamín bol nájdený v spálni, a nie v obývačke rodinného domu). Obdobne vyčítal napadnutému uzneseniu prokurátora viaceré chyby v písaní (napr. tam uvádzané hmotnosti zaistených vreciek metamfetamínu). Sťažovateľ zároveň zdôraznil, že v predmetnej veci bol 6 mesiacov väzobne stíhaný (ešte pred zastavením trestného stíhania proti nemu). Aj z tohto dôvodu si sťažovateľ na kompenzáciu negatívnych následkov uplatnil aj finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur.

6. Orgány činné v trestnom konaní sa teda podľa sťažovateľa v rámci odôvodnenia ústavnou sťažnosťou napadnutých uznesení nedostatočne vysporiadali s otázkou totožnosti skutku a s tým súvisiacim porušením zásady *ne bis in idem*. Napadnutý prípis generálneho prokurátora a argumentácia v ňom obsiahnutá sú podľa sťažovateľa absolútne nedostatočné a nepresvedčivé, v podstate iba odkazujú na napadnuté uznesenie dozorového prokurátora o zamietnutí sťažovateľovej sťažnosti, ktoré sťažovateľ považuje za nezákonné. Vzhľadom na uvedené je sťažovateľ toho názoru, že generálny prokurátor neposkytol ochranu jeho právu na to, aby mu nebolo znovu vznesené obvinenie pre totožný skutok. K otázke výkladu totožnosti skutku odkázal aj na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zolotukhin proti Rusku, v ktorom tento konštatoval, že skutok je totožný vtedy, ak je založený na totožných alebo v podstate rovnakých skutočnostiach, ide teda o súbor konkrétnych skutkových okolností zahrňujúcich rovnakého obvineného a nerozlučne spojených v čase a priestore, ktorých existencia musí byť preukázaná, aby mohlo dôjsť k odsúdeniu alebo začatiu trestného stíhania. Na záver sťažovateľ poukázal aj na skutočnosť, že ústavný súd už zrušil (vo veci sp. zn. II. ÚS 185/2020) prípis generálneho prokurátora, ktorým rozhodol o návrhu na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní. Hoci sťažovateľ uviedol, že v jeho právnej veci je skutkový aj právny stav zásadne odlišný, porušenie zásady *ne bis in idem* v jeho veci je také závažné, že taktiež odôvodňuje zásah ústavného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), na trestné stíhanie zákonným spôsobom (čl. 17 ods. 2 ústavy) a ochranu pred opakovaným potrestaním za jeden rovnaký skutok (čl. 50 ods. 5 ústavy) napadnutým uznesením vyšetrovateľa, napadnutým uznesením dozorového prokurátora a napadnutým prípisom generálneho prokurátora.

8. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta postup a rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní vo fáze prípravného konania, keď o odôvodnenosti, a teda zákonnosti (ale aj ústavnosti) jeho trestného stíhania zatiaľ meritórne nerozhodoval orgán, ktorý ako jediný je oprávnený vysloviť vinu sťažovateľa, teda príslušný všeobecný súd (iný záver nevyplýva ani z ústavnej sťažnosti, pozn.).

10. V súvislosti s časťou ústavnej sťažnosti sťažovateľa, v ktorej namieta porušenie ním označených práv napadnutým uznesením vyšetrovateľa a napadnutým uznesením dozorového prokurátora, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ bol oprávnený domáhať sa preskúmania napadnutého uznesenia vyšetrovateľa prostredníctvom sťažnosti, čo aj využil a výsledkom bolo práve napadnuté uznesenie dozorového prokurátora. Sťažovateľ bol oprávnený domáhať sa preskúmania tohto napadnutého uznesenia dozorového prokurátora prostredníctvom návrhu na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku (m. m. I. ÚS 447/2019), čo aj využil a generálny prokurátor napadnuté uznesenie dozorového

prokurátora vecne preskúmal, o čom ho informoval napadnutým prípisom. Právomoc generálneho prokurátora, resp. dozorového prokurátora v týchto prípadoch vylučuje právomoc ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

11. Vo vzťahu k právomoci ústavného súdu podrobiť ústavnoprávnemu prieskumu upovedomenie generálneho prokurátora, ktorým nevyhovelo návrhu obvineného na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku, ústavný súd poukazuje na svoju recentnú rozhodovaciu činnosť, v ktorej predstavil základné ústavnoprávne východiská, ktoré je nevyhnutné zobrať na zreteľ pri prieskume podstaty vznesenia obvinenia v prípravnom konaní zo strany obvinených. V tejto súvislosti vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 212/2022 zdôraznil, že právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavná sťažnosť má byť podávaná až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchrannej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hrozacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci.

12. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti/právomoci ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

13. Vo všeobecnosti možno uviesť, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi ako obvinenému a prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po eventuálnom podaní obžaloby) ako obžalovanému právne účinným spôsobom namietat' porušenie základných práv a slobôd garantovaných ústavou vrátane nimi označených práv (m. m. I. ÚS 107/2022). Procesné záruky zabezpečujúce zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov (prípadne ochranu pred jej porušením) pritom vyplývajú z II. časti (predsúdne konanie) tretej hlavy prvého dielu (dozor prokurátora), ako aj III. časti (súdne konanie) druhej hlavy (preskúmanie a predbežné prejednanie obžaloby), prípadne šiestej hlavy (odvolanie a konanie

o ňom) alebo ôsmej hlavy (mimoriadne opravné prostriedky) Trestného poriadku (m. m. I. ÚS 756/2016, I. ÚS 619/2016, IV. ÚS 612/2018, II. ÚS 355/2022).

14. Ústavný súd dopĺňa, že možné porušenie základného práva na inú právnu ochranu, ktoré patrí obvinenému v predsúdnom trestnom konaní (ako aj porušenie s dotknutým právom ostatných vecne súvisiacich základných práv), je v reľazci subsidiarity preskúmané (okrem samotného predsúdneho konania, kde je jeho garantom prokurátor) prostredníctvom korekčných procesných mechanizmov v súdnom konaní (teda využitím práva na súdnu ochranu), keď k uznaniu viny zo spáchania trestného činu môže dôjsť len súdom. Taká právomoc predchádza právomoci ústavného súdu s výnimkami odňatia osobnej slobody väzbou, prípadne generálneho majetkovo-invazívneho opatrenia (zaistenie majetku obvineného), resp. prieskumu porušenia základných práv rozhodnutiami a opatreniami v trestnom konaní proti osobám, ktoré nie sú v tomto konaní obvinenými (ani v naostatok uvedenom prípade by však prieskum ústavného súdu zásadne nemal zasahovať do podstaty vzneseného obvinenia, o ktorom dosiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté, resp. neboli vyčerpané zákonné prostriedky priznané obvinenému zákonom na ochranu jeho základných práv a slobôd). Ústavný súd totiž v trestnom konaní nenahrádza procesné postavenie prokurátora, sudcu pre prípravné konanie ani všeobecného súdu v trestnoprocesnej inštančnej postupnosti rozhodovania súdov (m. m. IV. ÚS 80/2022). Už konštatované východiská sú pritom aktuálne aj vo vzťahu k ústavnému prieskumu upovedomenia generálneho prokurátora vydaného v zmysle § 365 ods. 1 Trestného poriadku, pokiaľ sa sťažovateľ domáha vecného prieskumu dôvodnosti vznesenia obvinenia v trestnom konaní.

15. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu v tomto štádiu trestného konania neprináleží vyjadrovať sa k právnej podstate skutočností, na ktorých podklade bolo postupom podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie, ani hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť a dôvodnosť, resp. to, či sú alebo nie sú postačujúce na záver o dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestnej činnosti. Uvedené spravidla patrí do právomoci orgánov činných v trestnom konaní a následne v prípade podania obžaloby všeobecných súdov a ústavný súd by si tak predčasným vstupom do hodnotenia týchto okolností atrahoval ich zákonnú právomoc a deformoval tak ústavný systém ochrany základných práv a slobôd v trestnom konaní (I. ÚS 640/2022, ZNaU 95/2022).

16. V kontexte uvedených skutočností však nie je možné vylúčiť možnosť, že návrh obvineného na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku a jeho vybavenie zo strany generálneho prokurátora môžu byť za určitých špecifických okolností predmetom prieskumu zo strany ústavného súdu (napr. ak sa takým návrhom odmietne generálny prokurátor zaoberať bez zákonného dôvodu, pri zle vyhodnotenej lehote na podanie návrhu v zmysle § 364 Trestného poriadku zo strany generálneho prokurátora či absencii akéhokoľvek odôvodnenia upovedomenia generálneho prokurátora, pozn.), aj v takom prípade však zostávajú aktuálne už uvedené východiská, v zmysle ktorých tak nebude možné túto právomoc ústavného súdu z dôvodu princípu subsidiarity uplatniť smerom k preskúmaniu dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestnej činnosti či postupu orgánov činných v trestnom konaní v tomto smere (I. ÚS 640/2022, ZNaU 95/2022).

17. Vo vzťahu k napadnutému upovedomeniu generálneho prokurátora ústavný súd v okolnostiach predbežne prerokovanej veci neidentifikoval v bode 16 odôvodnenia tohto uznesenia definovaný postup. Navyše uvádza, že generálny prokurátor si povinnosť vo vzťahu k návrhu sťažovateľa

na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní, t. j. povinnosť zákonom ustanoveným postupom sa takýmto návrhom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť, splnil, keď návrh preskúmal, vyhodnotil (v napadnutom prípade neabsentuje odôvodnenie, pozn.) a svoje závery sťažovateľovi oznámil. Sťažovateľov základný argument v jeho ústavnej sťažnosti jednoducho neobstojí, pretože totožnosť skutku nie je v okolnostiach jeho trestnej veci determinovaná tým, že relevantné množstvo drogy bolo zaistené pri jednej domovej prehliadke, resp. tým, že jednotlivé balenia drogy boli nájdené v bezprostrednej blízkosti. Relevantné aj z pohľadu totožnosti skutku bolo, ku komu bolo možné konkrétne časti drogy priradiť. Inými slovami, rozhodujúce v tomto kontexte nie je, ako boli získané dôkazy (za predpokladu, že boli získané legálnym spôsobom, čo sťažovateľ nespochybňoval, pozn.), ale čo preukazujú v rámci celkovej sumy dôkazov. Pritom práve prípravné konanie je priestor, keď sa tieto skutkové otázky ustávajú. V dôsledku uvedeného by ústavná sťažnosť sťažovateľa v tejto časti bola zjavne neopodstatnená a ústavný súd by ju preto mohol v konečnom dôsledku odmietnuť aj podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

18. V zmysle už uvedených dôvodov a v nadväznosti na popísané východiská ústavný súd ale odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti (t. j. vo vzťahu k napadnutému prípisu generálneho prokurátora) s poukazom na § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde, keďže v tomto štádiu trestného konania nemá právomoc na jej prerokovanie.

19. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu